

УДК 341.1

СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПРАВО СПРАВЕДЛИВОСТІ В КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНОСТІ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН

Досліджується значення та приклади застосування права справедливості в процесі історичного розвитку міжнародного права та на етапі сьогодення. Акцентується увага на особливостях превентивних рішень Ради Безпеки ООН та проявах права справедливості у практичній діяльності даної міжнародної інституції. Аналізується актуальне питання реформування Ради Безпеки ООН.

Ключові слова: право справедливості, повноваження Ради Безпеки ООН, міжнародні інституції, резолюції Ради Безпеки ООН.

Одним із загальних принципів, визнаних цивілізованими націями, який можна вивести шляхом порівняння різних правових систем, являється принцип справедливості. Звертаються до нього у ситуаціях *non liquet*, тобто за відсутності застосовного права, лакуни у міжнародно-правовому регулюванні. Юридичним підґрунтям для застосування є пункт 2 статті 38 Статуту Міжнародного суду ООН: «...право Суду вирішувати справи *ex aequo et bono*, якщо сторони з цим згодні» [1]. Запитання виникають стосовно того, що вважати справедливістю у міжнародному праві і в чому проявляється справедливість в контексті діяльності міжнародних інституцій.

Походження права справедливості іде ще з англійського права XIV століття та пов'язане зі зверненнями людей безпосередньо до короля (на практиці, суду лорда-канцлера) розглянути справу «по милості та справедливості», оминаючи формалізм та бюрократію королівських суддів. Історія держави і права говорить

ГЕРАСИМЧУК Н.В.,
аспірантка,
Інститут
міжнародних
відносин
Київського
національного
університету
імені Тараса
Шевченка

про формування судів справедливості у XIII столітті: *King's Bench* (слухались справи, що стосувались Корони), *Court of Common Pleas* (слухались усі інші справи), *Exchequer* (розглядались петиції, що надходили до короля). Разом з тим, помилково зводили міжнародне право справедливості лише до його традиційного розуміння в англо-американській юриспруденції як права королівського та суддівського розсуду, чи виводити його із владних прерогатив, яким наділяється Міжнародний Суд ООН, відповідно до раніше наведеної статті.

Суть справедливості як етико-юридичного феномену полягає у пом'якшенні строгості загального права та у дозволі судам спиратись на власну точку зору та чинити правосуддя, виходячи із постулатів природного права. Науковці ніколи не розглядали право справедливості у якості окремої самостійної системи, оскільки вбачали основне його призначення у наповненні та перегляді системи загального права. Власне, таким його розуміли у англо-американській правовій системі [2, с. 2].

Питання міжнародного права справедливості є недостатньо дослідженим у вітчизняній науці (хоча тут слід навести дослідження Х. Бехруза, професора кафедри права Європейського Союзу та порівняльного правознавства Одеської національної юридичної академії [3]), але знаходиться в центрі досліджень англійських юристів Тома Френка («*Fairness in international law and institutions*») та Яна Скоббі («*Tom Franck's fairness*»), американських вчених Стіва Шеппарда («*Equity and the law*»), Бенедикта Кінгсбері, Ральфа Ньюмана («*Equity in the world's legal systems: a comparative study*»).

Дедалі частіше бачимо прояви права справедливості у рішеннях Міжнародного Суду ООН, який у мотивувальних частинах своїх рішень звертається до таких словосполучень, як «*the use of equity*», «*equity operates*», «*search of global traditions of equity*», «*demands of equity*» та інші [4]. Те ж саме спостерігаємо і в судовій практиці Європейського Суду з прав людини, зокрема в таких формулюваннях «*Ruling on the basis of equity, the Court...*», як наприклад у справі *Farkas v. Hungary (judgment of 23 June 2015)* [5].

Хоч і не юридично закріплені, але повноваженнями виносити рішення на основі міжнародного права справедливості наділяються не лише судові установи, але й міжнародні інституції в цілому. Так, незважаючи на його прецедентний характер, воно відіграє не менш важливе значення для міжнародної правотворчості. Мова йде про наділення

міжнародних інституцій повноваженнями діяти, з одного боку, з точки зору уявлень справедливості, а з іншого боку, якнайчіткіше відповідати існуючим реаліям конкретного вихрового потоку розвитку людства.

З такої позиції прикладами права справедливості, в аспекті міжнародного правотворчого процесу, є Статут ООН, Загальна декларація прав людини, неприйнята Конституція для Європи. Те ж саме стосується проявів права справедливості в площині функціонально-раціональних блоків. Фактично, кожна із сфер міжнародно-правового регулювання знає приклади звернення до права справедливості. Зокрема, що стосується права міжнародно-правових просторів, то тут часто згадують про справедливість у делімітації морських просторів (*equity in maritime delimitation* [4]), в рамках літосфери – у справедливості розподілу ресурсів землі та морського дна.

Сучасний погляд на міжнародне право справедливості дозволяє міжнародним інституціям на основі його норм заповнювати ті прогалини, які до цього взагалі не врегульовувались жодними існуючими норми статутного чи звичаєвого права, адже пам'ятаємо, що відсутність «законодавства» жодним чином не повинно впливати на вирішення чи невирішення питання. При цьому важливо, що рішення приймається з точки зору уявлень справедливості, що панують в той чи інший історичний період. Історична трансформація міжнародного права, загалом, та права справедливості, зокрема, має братися до уваги. В якості практичного прикладу наведемо принципи та рішення Нюрнберзького міжнародного військового трибуналу [6], а також рішення, прийняті на Ялтинській конференції 1945 року, що визначили архітектуру майбутнього світу, заклавши підвалини Організації Об'єднаних Націй. В чому ж полягає значення права справедливості для теорії та практики міжнародного права сьогодні і в чому вони наразі проявляються?

По своїй суті, превентивні рішення Ради Безпеки ООН, що приймаються у відповідності із Главою VII Статуту ООН у випадку встановлення наявності загроз миру, порушень миру чи акту агресії, виступають підтвердженням права справедливості. До повноважень основного органу ООН, що призводять до рішень такого характеру, відносимо:

1) розслідування будь-якого спору чи будь-якої ситуації, що можуть призвести до міжнародних суперечок;

2) винесення рекомендацій стосовно методів врегулювання подібних спорів чи умов їх розв'язання;

3) винесення рекомендацій щодо необхідних заходів при існуванні загрози миру чи акту агресії;

4) заклик членів Організації до реалізації економічних санкцій та інших заходів, не пов'язаних із застосуванням сили, для попередження чи припинення агресії;

5) вжиття воєнних дій проти агресора;

6) здійснення в «стратегічних районах» функції Організації Об'єднаних Націй з опіки та інші.

Р. Вольфрум, академік Інституту Макса Планка, навів думку про те, що повноваження Ради Безпеки ООН мають особливий характер, зумовлений тим, що даний орган ООН має мати повноваження припиняти ворожі дії без заглиблення в питання права і з'ясування аспектів справедливості, оскільки останні дії спричиняють затримку у нагальній реакції РБ ООН [7, с. 19]. Саме зважаючи на пропозицію надати інституції максимум гнучкості у застосуванні превентивних заходів задля збереження чи відновлення миру, на Конференції у Сан-Франциско було домовлено не надавати офіційних визначень «загрози миру, порушень миру чи акту агресії» [8, с. 454; 9]. Але чи можемо ми вести мову про достатню гнучкість та справедливість діяльності Ради Безпеки ООН?

Що є безсумнівним, так це те, що такі повноваження дозволяють вести мову про побудову ієрархії рішень в системі ООН та й загалом в неструктурованій системі міжнародних інституцій. До того ж, продовжується процес наповнення практики застосування міжнародного права справедливості.

Право справедливості розвивається відповідно до вихрових потоків розвитку самого людства¹ [10, с. 386]. Дискусійною є думка стосовно прецедентного характеру міжнародного права, разом з тим історичні рішення досить часто детально переймаються та аналізуються в сучасності, що, можливо, швидше може свідчити про континуїтет міжнародного права. Так, повертаючись до права справедливості, потенційним прикладом його прояву, зокрема в діяльності міжнародних інституцій могло б стати створення Міжнародного трибуналу для

розслідування і притягнення до відповідальності винних за збиття малайзійського літака МН17.

Можливо, це зумовлено тим, що одним із варіантів його створення є прийняття відповідної резолюції РБ ООН, як це було колись із, наприклад, Міжнародним трибуналом з колишньої Югославії, або ж шляхом передачі справи на основі резолюції РБ ООН до Міжнародного Кримінального Суду. Є і інший спосіб: шляхом створення інтернаціоналізованого, гібридного суду. Так, можливими варіантами є модель Спеціального суду по Сьєрра-Леоне та Спеціального суду по Лівану (домовленість між урядами країнами та ООН) або ж те, як відбулося із ситуацією над Локербі (шотландський суд на території Нідерландів), або ж модель міждержавного суду на зразок Нюрнбергу, шляхом укладення міжнародного договору державами, чії громадяни загинули в авіакатастрофі [11].

Тут варто зазначити, що необов'язково задіяною міжнародною організацією має стати Організація Об'єднаних Націй [12]. Підтвердженням цього виступає пункт 1 статті 52 Статуту ООН: *«Настоящий Устав ни в коей мере не препятствует существованию региональных соглашений или органов для разрешения таких вопросов, относящихся к поддержанию международного мира и безопасности, которые являются подходящими для региональных действий, при условии, что такие соглашения или органы и их деятельность совместимы с Целями и Принципами Организации»*, а також пункт 3 даної статті: *«Совет Безопасности должен поощрять развитие применения мирного разрешения местных споров при помощи таких региональных соглашений или таких региональных органов либо по инициативе заинтересованных государств, либо по своей собственной инициативе»* [1].

Логічним продовженням даного дискурсу є, безперечно, актуальне і на даний момент, і в минулому столітті питання реформування Ради Безпеки ООН. Фактично, воно піднімається ще з початку 90-х років XX століття, зокрема зі створення першої Робочої групи відкритого складу для підготовки рекомендацій стосовно двох фундаментальних питань: власне розширення членського складу Ради Безпеки ООН та реформування робочих методів, що використовуються міжнародною інституцією у своїй діяльності. Виходячи із положень першого звіту, підготовленого вищенаведеною робочою групою під головуванням І. Разалі, Президента Генеральної Асамблеї ООН (1996-1997),

¹ Під словом «вихор» розуміємо такий рух середовища, за якого воно обертається навколо певної осі та одночасно переміщується вздовж цієї ж осі. Історії загалом, як і історії міжнародного права притаманна речитативність, тобто не підпорядкованість симетричному руху подій та явищ, але одночасно й розгалуженість на великі проміжки часу: десятиліття, двадцятиліття, п'ятдесятиліття, століття.

питання справедливості недвозначно закладалося в його найменуванні: «Доповідь Робочої групи відкритого складу з питання справедливого представництва та розширення членства Ради Безпеки ООН та інших питань, що стосуються діяльності Ради Безпеки ООН» (Документ 55 сесії Генеральної Асамблеї ООН A/55/47). Преамбула Додатку I до вищезазначеного документу у якості фактору перебудови структури міжнародної інституції наводить «потребу у продовженні посилення ефективності діяльності Ради Безпеки ООН» [13, с. 6]

Однією із пропозицій стало нормативне закріплення процесу залучення та активної участі непостійних членів Ради Безпеки ООН у суттєвих обговореннях інституції як надважливого кроку в напрямку більш відкритої, прозорої, представницької та ефективної роботи органу [13, с. 71]. По суті, була ідея доповнити повноваження Ради Безпеки ООН наступним положенням: «*The Security Council should hear the views of non-members of the Council at all stages, in particular at an early stage of its consideration of a substantive matter*» [13, с. 71]. Згідно із інформацією та статистикою, актуальною на 2015 рік, понад 60 держав-членів Організації Об'єднаних Націй ні разу не наділялись статусом непостійного члена Ради Безпеки ООН [14]. Також згадаємо про те, що резолюція, як одне із рішень, що приймається Радою Безпеки ООН поряд із заявою Голови, запискою Голови, листом Голови та заявою для друку, відповідно до звичайної процедури прийняття, потребує голосування «за» дев'яти членів, обов'язково включаючи голоси всіх п'яти постійних членів, в ході відкритого засідання [15]. Нічого не говориться щодо голосів непостійних членів Ради Безпеки ООН.

Разом з тим, цікавою в даному контексті є думка П. Хайнбекера, канадського дипломата та члена Центру інновацій в сфері глобального управління, який зазначає, що підвищити ефективність Ради Безпеки ООН можна за допомогою непостійних членів Ради Безпеки ООН, а саме наявності принципу виборності, ротації, що при цьому також сприятиме справедливості і в представництві, і у рішеннях. П. Хайнбекер вважає, що збільшення кількості постійних членів призведе до розростання інституції, але аж ніяк до підвищення ефективності діяльності Ради Безпеки ООН [16].

Юридично процедура реформування Ради Безпеки ООН передбачає внесення змін до його установчого документу, яким виступає Статут Організації Об'єднаних Націй. Відповідно до по-

ложеннях статті 108 Статуту «Поправки к настоящему Уставу вступают в силу для всех Членов Организации, после того как они приняты двумя третями голосов членов Генеральной Ассамблеи и ратифицированы, в соответствии с их конституционной процедурой, двумя третями Членов Организации, включая всех постоянных членов Совета Безопасности» [1]. На даний момент єдності серед постійних членів Ради Безпеки ООН щодо даного та інших питань немає. А в такому разі чи не суперечить діяльність Ради Безпеки ООН повноваженням інституції, закріпленим в статті 24 її конститутивного документу, де, зокрема, зазначено, що Рада Безпеки ООН уповноважена виступати від імені всіх членів Організації Об'єднаних Націй задля «обеспечения быстрых и эффективных действий» з підтримання міжнародного миру і безпеки [1]. Можливо, тоді варто реформувати систему голосування в рамках всієї системи ООН, але знову ж таки зіткнемося з положенням статті 108 Статуту.

Історія реформування Ради Безпеки ООН пропонувала наступні варіанти: збільшення кількості членів Ради Безпеки з 15 до 24 за рахунок введення нових п'яти постійних членів та чотирьох непостійних, а також скасування права вето постійних членів (*перша доповідь Робочої групи відкритого складу від 1997 року*), надання місця постійного члена для Європейського Союзу (*пропозиція Італії та Іспанії після набуття чинності Лісабонським договором*), розширення складу Ради Безпеки ООН до 25 членів із створенням додаткових шести місць для постійних членів і 4 – для непостійних (*проект резолюції Генасамблеї ООН від 2005 року*), одне із постійних місць в Раді Безпеки ООН, що наразі займають Великобританія і Франція, могло б заміщуватися членом ЄС на основі ротації (без участі Лондону і Парижу), а інше – на основі ротації між ними (*пропозиція Д. Рупела, міністра закордонних справ Словенії, висловлена у 2008 році*), «переобрання» постійних членів на основі чітких критеріїв, таких як, наприклад: економічний потенціал, розмір фінансових внесків до ООН, активність в контртерористичній діяльності (*пропозиція США*) та низка інших [17, с. 69-80]. По факту, більшість пропозицій стосувалися різного кількісного розширення складу Ради Безпеки, не надаючи при цьому надії на якісне перетворення міжнародної інституції. Іншого плану стосувалася заява Т. Матуссека, німецького дипломата, що полягала у наданні можливості обрання непостійних

членів на декілька строків підряд без обмежень при збереженні нинішньої п'ятірки постійних членів з правом вето – так звана проміжна модель створення інституту «напівпостійних» членів [18].

Більш реальними та спрямованими на підвищення ефективності діяльності Ради Безпеки ООН, на думку автора, стали б наступні шляхи реформування: скасування статусу постійного члена Ради Безпеки ООН, абсолютне скасування права вето постійних членів, умовне скасування права вето постійних членів, ефективна імплементація механізму «вето на вето». Ю. Сергєєв, офіційний представник України в ООН, заявив, що уже 67 держав підтримали, у нашому випадку, третій варіант, зокрема: ініціативу утримання від права вето в Раді Безпеки ООН у тих випадках, коли конфлікти набувають особливої жорстокості [19]. В рамках 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН Ф. Олланд, президент Франції, наголосив на тому, що «Франція хотіла би, щоби постійні члени Радбезу більше не вдавались до використання права вето у випадках масової жорстокості» [20]. П. Порошенко, президент України, при цьому заявив, що «воно [право вето] на сьогодні серйозно перешкоджає справедливому та неупередженому розслідуванню або застосуванню ООН тих інструментів та важелів, які є в її розпорядженні» [21].

Умовне використання права вето постійними членами Ради Безпеки ООН в усіх випадках, окрім чітко визначених ситуацій, відображає найбільш реалістичний сценарій на сьогодні. Цікавою буде також пропозиція скасувати статус постійних членів, але залишити місця непостійних із обов'язковою ротацією, припустимо щороку (наразі відповідно до пункту 2 статті 23 Статуту ООН «Непостоянные члены Совета Безопасности избираются на двухгодичный срок. При первых выборах непостоянных членов, после увеличения Совета Безопасности с одиннадцати до пятнадцати, два из четырех дополнительных членов избираются на срок в один год. Выбывающий член Совета Безопасности не подлежит немедленному переизбранию» [1]). У відповідь на обов'язкову ротацію, логічним буде змінити статус рішень, що будуть прийматися – так би мовити, перевести їх із площини «підзаконних» актів в площину «конститутивних», надаючи Раді Безпеки ООН також право законодавчої ініціативи та в подальшому забезпечуючи прецедентний характер її рішень. В даному механізмі ефективність діяльності міжнародної інституції проявлятиметься у раціональній

правотворчості з боку Ради Безпеки ООН, що більшою мірою, аніж наразі, гарантуватиме вирішення конкретних питань міжнародного миру та безпеки.

Інший гіпотетичний сценарій: а якщо реформувати механізм запропонований у резолюції Генеральної Асамблеї №377 від 3 листопада 1950 року? Відповідно до тексту даного документу, у тому випадку, якщо в Раді Безпеки ООН немає консенсусу з конкретного питання, що стосується міжнародної безпеки (загроза миру, порушення миру, акт агресії), то Генеральна Асамблея ООН певною кількістю голосів може сама прийняти відповідне рішення [22]. Недосконалість даного варіанту в тому, що відповідно до статті 10 Статуту ООН, Генеральна Асамблея ООН «уполномочивается... делать рекомендации Членам ООН или Совету Безопасности или и Членам Организации и Совету Безопасности по любым таким вопросам или делам [в пределах настоящего Устава или относящиеся к полномочиям или функциям любого из органов]» [1]. Фактично, можемо вести мову про запрограмування так званого механізму «вето на вето», наділяючи Генеральну Асамблею ООН дієвим механізмом подолання вето постійних членів Ради Безпеки ООН – кваліфікована більшість в 2/3 голосів держав-членів поряд із наданням рішенням Генеральної Асамблеї ООН нового, більш якісного статусу – не рекомендаційного, а уже обов'язкового характеру (із застереженням, що рішення обов'язкового характеру прийматимуться лише в ситуаціях після накладення права вето у Раді Безпеки ООН та подолання такого вето кваліфікованою більшістю голосів Генеральної Асамблеї ООН). В решті випадків Генеральна Асамблея діятиме за схемою Глави IV Статуту ООН. Фактично, запропонувавши та втілюючи у життя такий механізм, ми побудуємо демократичну систему стримувань та противаг, яку, у разі ефективності, можна буде інтегрувати в усю систему міжнародних інституцій.

Підсумовуючи результати дослідження, вважаємо, що застосування права справедливості породжує низку нагальних питань, але при цьому продовжує динамічно розвиватися, найбільш адекватно відповідаючи викликам сучасності та існуючим реаліям. Безумовно, його перевага полягає у призначенні заповнювати прогалини міжнародно-правового регулювання, що виникають в процесі застосування норм загального права. А недоліком є те, що цей процес завжди супроводжуватиметься проблемою досягнення консенсусу з боку зацікавлених у прийнятті рішення суб'єктів міжнародно-

го права. Рада Безпеки ООН разом із усією системою органів ООН та невпорядкованою системою міжнародних інституцій намагається практикувати право справедливості, зокрема, на стадії міжнародної правотворчої діяльності. В контексті Ради Безпеки ООН постійно стикаємось із дескрипти-

вами, що породжують необхідність фактичного застосування права справедливості, але, як наслідок, маємо справу із формальною неспроможністю, що проявляється у потребах якісних нормативно-правових змін, деякі з яких були запропоновані у даному дослідженні.

ПОСИЛАННЯ:

¹ Устав Организации Объединённых Наций и Устав Международного Суда [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_010/print1444817811272047.

² Петрова Е. А. Структурные элементы системы американского права: теоретико-сравнительные аспекты / Е. А. Петрова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://teoria-practica.ru/rus/files/arhiv_zhurnala/2011/6/yurisprudentsiya/petrova-e.pdf.

³ Бехруз Х. Сравнительное правоведение: Учебник для вузов / Х. Бехруз. – О.: Фенікс; - М.: Транслит, 2008. – 504 с.

⁴ Case concerning maritime delimitation in the area between Greenland and Jan Mayen (Denmark v. Norway): Summary of the judgment of 14 June 1⁹⁹³ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icj-cij.org/docket/index.php?sum=401&p1=3&p2=3&case=78&p3=5>.

⁵ Case of Farkas v. Hungary (application no. 4968/10) // ECHR, judgment of 23 June 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf/?library=ECHR&id=001-155370&filename=001-155370.pdf&TID=ihgdqbxnfi>.

⁶ Сенаторова О. В. Принципи Нюрнберзького процесу як основа міжнародної кримінальної юстиції / О. В. Сенаторова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nauka.nulau.org.ua/download/el_zbirnik/1/Senatorova.pdf

⁷ Wolfrum R. The Charter of the United Nations. A Commentary / R. Wolfrum. - Vol. I. - 2nd edition. – 2002. – P. 19.

⁸ Gowlland-Debbas V. Collective responses to illegal acts in international law: United Nations Action in the Question of Southern Rhodesia / V. Gowlland-Debbas. – Dordrecht, 1990.

⁹ Weiss W. Security Council Powers and the Exigencies of Justice after War / W. Weiss // Max Planck Yearbook of United Nations Law. - Volume 1. – 2008. – P. 45-111.

¹⁰ Герасимчук Н. В. Магістралі розвитку міжнародних інституцій: соціально-часовий вимір / Н. В. Герасимчук // Гілея: науковий вісник. – Випуск 86(№7). – Київ, 2014. – С. 386-392.

¹¹ Мережко О. Суд неминучий: Міжнародний трибунал для РФ тепер буде від Генасамблеї [Електронний ресурс] / О. Мережко // Слово і діло. – 2015. – 30 липня. – Режим доступу: <http://www.slovoidilo.ua/2015/07/30/pogljad/pravo/sud-nemynuchyj-mizhnarodnyj-trybunal-dlya-rf-teper-bude-vid-henasambleyi-oon-ekspert>.

¹² Богуш Г. Как будут судить виновных в гибели «Боинга» МН17, когда найдут / Г. Богуш // Фонтанка: Петербургская интернет-газета. – 2015. – 14 октября [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fontanka.ru/2015/10/14/047/>.

¹³ Report of the Open-ended Working Group on the Question of Equitable Representation on and Increase in the Membership of the Security Council and Other Matters related to the Security Council // General Assembly Official Records. - Fifty-fifth Session. - Supplement No. 47 (A/55/47) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/documents/ga/docs/55/a5547.pdf>.

¹⁴ Члены Совета Безопасности в 2015 году [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/sc/members/>.

¹⁵ Основные виды решений, принимаемые Советом Безопасности [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/sc/about/methods/actions.pdf>.

¹⁶ Heinbecker P. Will new non-permanent members bring change to the UN Security Council? / P. Heinbecker // Centre for International Governance Innovation. – 2012 – 17 October [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cigionline.org/articles/2012/10/will-new-non-permanent-members-bring-change-un-security-council>.

¹⁷ Заемский В. Ф. Кому нужна реформа ООН. В интересах всех и каждого / В. Ф. Заемский. – М.: Международные отношения, 2010. – 296 с.

¹⁸ Жвания Д. «Постоянная пятерка» СБ ООН отбила первую атаку на право вето / Давид Жвания // Давид Жвания: персональный сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zhvaniya.com/ru/article/postoyannaya_pyuaterka_sb_oon_otbila_pervuyu_ataku_na_pravo_veto_1365295.

¹⁹ Киев заявляет о согласии 67 стран ограничить право вето в ООН / Корреспондент.net. – 2015. - 16 сентября [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://korrespondent.net/ukraine/politics/3563768-kyev-zaiavliaet-o-sohlyasyu-67-stran-ohranychyt-pravo-veto-v-oon>.

²⁰ Олланд выступает за розширення Ради Безпеки ООН та обмеження права вето // Інформаційне агентство УНІАН. – 2015. – 28 вересня [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unian.ua/world/1136761-olland-vistupaє-za-rozshirennya-radi-bezpeki-oon-ta-obmejennya-prava-veto.html>.

²¹ Порошенко розповів, у яких випадках Радбез ООН повинен скасувати право вето // Тиждень.ua. – 2015. – 26 вересня [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/News/147303>.

²² Резолюція 377 (V) Генеральної Асамблеї ООН «Єдність на користь миру» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_600.

Gerasimchuk N.V. Modern view on the right of justice in the context of activity of the UN Security Council / Institute of international relations Taras Shevchenko National University of Kyiv

The significance and the scope of equity law application in the process of historical development of international law and in modern times are studied. The attention is focused on the particularities of the UN Security Council resolutions and decisions along with displays of equity law in the practical activity of the given international institution. The urgent matter of the UN Security Council reform is also at issue.

Keywords: equity law, UN Security Council powers, international institutions, UN Security Council resolutions.

Герасимчук Н.В. Современный взгляд на право справедливости в контексте деятельности Совета Безопасности ООН / Институт международных отношений Киевского национального университета имени Тараса Шевченко

Исследуются значение и примеры применения права справедливости в процессе исторического развития международного права и на этапе современности. Акцентируется внимание на особенностях превентивных решений Совета Безопасности и проявлениях права справедливости в практической деятельности данной международной институции. Анализируется актуальный вопрос реформирования Совета Безопасности ООН.

Ключевые слова: право справедливости, полномочия Совета Безопасности ООН, международные институции, резолюции Совета Безопасности ООН.

Стаття надійшла до редакції: 15.01.2016

Рекомендовано до друку: 18.02.2016